

which enhances the brain power and memory. Students need brainpower and good memory to become successful in achieving their aim. The usage of communication skills increases their attention and they are ready to act because of the presence of mind. The presence of mind improves their vocabulary, communication skills and memory. Every student wants to become a real professional in his/her activity which becomes possible by usage of effective communication [4].

Interpreting the above mentioned functions, conditions and reasons of gaining communication skills ultimately leads us to the conclusion that good communication skills are a proof of a well-educated person.

References:

1. The Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment. Strasbourg, 1986. URL: <https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=6&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKewihxaKIwojLAhVLxMQBhabEAhAQFjAFegQIBBAC&/> (last access 30.09.2019).

2. Рибалка В.В. Психологія праці особистості. Навчально-методичний посібник, Київ-Кременчук: ПП Щербатих, 2006. 76 с.

3. Macmillan Dictionary. URL: https://www.macmillandictionary.com/dictionary/british/meta_1 (last access 16.10.2019).

4. Importance of communication skills for students. URL: <http://www.klientsolutech.com/importance-of-communication-skills-for-students> (last access 25.10.20019).

Пілішко А.О.

студентка,

Національний педагогічний університет

імені М.П. Драгоманова

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ОСНОВАМ ТЕХНІКИ АКВАРЕЛІ

Суспільні перетворення, що наразі відбуваються в Україні вимагають зміни у педагогічних орієнтирах. Вітчизняний ринок праці потребує висококваліфікованих працівників, які б мали практичний досвід зі

спеціальності, підкріплений ґрунтовними теоретичними знаннями. Це питання, насамперед, актуально для підготовки сучасного вчителя, зокрема майбутнього художника-педагога. Вирішення окресленої проблеми вимагає оновлення навчально-методичного забезпечення та розробки новітніх методик для підготовки студентів у художньо-педагогічних закладах вищої освіти, які б поєднували традиції академічної художньої школи та сучасні розробки викладачів нового покоління.

Науковці та художники-педагоги активно працюють над удосконаленням освітніх програм, змісту професійних дисциплін і методичного інструментарію. Підтвердження цього бачимо у працях І. Руденко [4], О. Сови [5; 6], О. Шевнюк [8], присвячених проблемі фахової підготовки студентів у мистецько-педагогічних закладах вищої освіти, де представлені теоретичні та методичні основи навчання образотворчого мистецтва.

Під час оволодіння спеціальністю вчителя образотворчого мистецтва, студенти опановують різноманітні художні техніки і матеріали, що забезпечує їх всебічну підготовку до майбутньої професії та удосконалення творчих здібностей. Провідне місце серед художніх технік займає акварельний живопис.

Визначний внесок у дослідження методики навчання основам техніки акварелі зробили як визнані часом методисти (П. Рєвякін [3]), так і сучасні художники-педагоги (К. Антоновська [1], Н. Велігура [2], О. Шаюнова [7]). Спираючись на власний багаторічний досвід, науковці розробили рекомендації щодо застосування ефективних методів і прийомів навчання студентів акварельного живопису, які допомагають їм покращити професійно-технічний рівень виконання навчальних і творчих робіт.

Метою статті є аналіз і доповнення методики навчання студентів основ техніки акварелі у художньо-педагогічних закладах вищої освіти.

Н. Велігура у своєму дисертаційному дослідженні зазначає, що мистецтво акварельного живопису в художній культурі є невід'ємною її складовою, де протягом століть формувалося різноманіття технік, прийомів, стилістичних напрямів. Від Ренесансу до наших часів акварельний живопис не тільки не загубився серед образотворчих технік, але набув власної самобутності та поціновувачів по всьому світу [2].

Техніка акварелі зазвичай вивчається студентами художньо-педагогічних закладів вищої освіти на лабораторних заняттях з

живопису на першому й другому курсах. Навчання студентів основам техніки акварельного живопису спирається на необхідність формування у них уміння відображати тривимірність форми предметів на двовимірній площині аркушу паперу. Забезпечується це на думку К. Антоновської завдяки застосуванню в освітній практиці таких ефективних методів як: словесний (лекція, інструктаж, пояснення, консультування); наочний (демонстрація зразків завдання, репродукцій картин, показ педагогом поетапності створення роботи) і практичний (виконання вправ і навчальних робіт) [1].

На першому занятті викладач знайомить студентів з необхідними художніми матеріалами й оснащенням (акварельні фарби, папір, круглі та плоскі натуральні пензлі, палітра, ганчірка, ємність для води, планшет, зажими або спеціальний паперовий скотч для закріплення формату, мольберт тощо). Демонструючи процес роботи акварельними фарбами, викладачу варто підкреслити доцільність використання достатньої кількості води та необхідність розміщення планшета на мольберті під невеликим нахилом, задля вільного скочування рідкої фарби з гори до низу й створення ефекту прозорості шарів акварелі.

Методика вивчення нелегкої у технічному виконанні акварельної техніки має передбачати поступове ускладнення навчальних завдань (від підготовчих вправ, зображення умовно-пласких предметів, окремих об'єктів у кольоровому оточенні до складних просторових тематичних натюрмортів і творчих робіт). Першими тренувальними вправами, які виконують студенти є низка спеціальних завдань на ведення акварельної краплі для опанування особливостями техніки власноруч. Такі завдання вчать: створювати рівномірне zalивання одним кольором, перетікання кольору в колір, поступове тональне насичення кольору тощо.

Варто зауважити, що починати навчання техніки акварелі доцільно з виконання короткотривалих етюдів. Це необхідно задля подолання страху зіпсувати роботу, можливості «розписатися» і підтримувати в подальшому потрібний темп.

Провідним практичним методом навчання основам техніки акварелі є *робота з натури*. Довготривала робота з натури дозволяє вдумливо і наполегливо вивчати кожен етап створення реалістичного зображення, обґрунтовано застосовувати правила і закони. Після виконання підготовчих технічних вправ перед студентами слід ставити нескладні завдання, що формують уміння передавати об'єм предметів. Наприклад, натюрморт з книг різного кольору, фрукти й овочі різні за формою та

розміром, етюд білої чашки в кольоровому оточенні, один-два предмети на нейтральному тлі тощо. Натюрморти поступово ускладнюються, збільшується кількість предметів, змінюється форма, колір та фактура, варіюється освітлення.

Під час виконання навчальних натюрмортів перед студентами ставляться такі живописні завдання: створення загального колориту постановки, знаходження колірно-тональних співвідношень між предметами і тлом, передача об'єму предметів у певних умовах освітлення, вивчення закономірностей повітряної перспективи.

Художники-методисти не мають спільної думки щодо того, з чого необхідно починати живописний етюд. Є прихильники роботи «від середнього тону», що допомагає вірно брати основні параметри: колірний тон і насиченість, вчить відразу вирішувати великі колірні співвідношення [7]. Інші пропонують вести роботу від фонових плям дальнього плану, поступово переходячи до виконання предметів на середньому і першому плані [3]. Проте, єдине у чому всі митці дотримуються спільної думки – це необхідність ведення акварельної роботи від світлих тонів до темних, з поступовим насиченням колірно-тональних співвідношень.

Навчаючи студентів акварельного живопису необхідно познайомити їх як з класичними техніками (грисайль, лесування, а ля прима, повологому), так і з сучасними прийомами, що підходять для виконання творчих робіт (монотипія, змивання, ефект солі, гранулювання, розмивка, затікання та інші). Використання технічних прийомів у чистому вигляді, або у поєднанні, урізноманітнює виконання навчальних і творчих робіт студентів, дозволяє віднайти власний авторський стиль і манеру.

Отже, в процесі навчання студентів основ техніки акварелі у них формуються вміння для вирішення живописних задач, які поступово вдосконалюються протягом усіх років навчання у закладі вищої освіти; розвиваються здібності, необхідні для професійної роботи: цілісне та колористичне бачення, розвиток зорової пам'яті, композиційне мислення, колірно-тональне сприйняття природи, здатність до досягнення поставленої мети у реалізації завдання. Таким чином, усі перераховані вище здібності – важлива складова професійних якостей педагога-художника. Вони визначають здатність майбутнього вчителя діяти як в сфері образотворчого мистецтва, так і в освітній галузі.

Список використаних джерел:

1. Антоновская К. А. Обучение акварельным техникам на кружковых занятиях учащихся начальной школы. *Молодой ученый*. 2017. № 10.1. С. 5-7.
2. Велігура Н. М. Традиції і новаторство в акварельному живописі у художній культурі України XX – початку XXI століття : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : 26.00.01. Київ, 2019. 16 с.
3. Ревякин П. П. Техника акварельной живописи. Москва, 2009. 187 с.
4. Руденко І. В. Виховний потенціал художніх технік у навчанні майбутніх вчителів образотворчого мистецтва. *Розвиток виховної роботи у сучасному вищому навчальному закладі: змістовні домінанти та тенденції*: зб. матеріалів всеукр. наук.-прак. конф., Харків, 2016. С. 174-177.
5. Сова О. С. Система навчальних завдань з пленерної практики майбутніх учителів образотворчого мистецтва. *Мистецтво та освіта*. Київ, 2016. Вип. № 1(79). С. 38-41.
6. Сова О. С. Формування художньо-педагогічних умінь майбутніх учителів образотворчого мистецтва в процесі пленерної практики : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02. Київ, 2018. 23 с.
7. Шаюнова О. В. Акварель в системі підготовки художника-педагога : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02. Санкт-Петербург, 2003. 20 с.
8. Шевнюк О. Л. Методика навчання образотворчого мистецтва у вищих навчальних закладах : навч. посіб. Київ : Освіта України, 2017. 311 с.

Пінчук Д.М.

старший викладач,

Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти

БРЕНДИНГ ВИКЛАДАЧА В ІНТЕРНЕТ-МЕРЕЖІ ЯК ЗАСІБ ГЛОБАЛЬНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

В глобальному економічному просторі все дуже швидко змінюється. Інтернет, який з'явився відносно недавно, став одним з найбільш розвинутих явищ сучасного суспільства. Зі зростанням його аудиторії, яка на сьогоднішній день становить уже більше 2 млрд. користувачів, Інтернет стає засобом не просто масової, але глобальної комунікації, який переступає через національні кордони і об'єднує світові інформаційні ресурси в єдину систему [2].